

Årsmelding 2019 for Eldrerådet i Bærum kommune

Innhold

Eldrerådets sammensetning i perioden til 23.10.2019	3
Eldrerådets sammensetning i perioen fra 23.10.2019	4
Mandat for eldrerådets arbeid.....	5
Reglement for Bærum eldreråd.....	5
Eldrerådets møter og deltagelse 2019	6
Orienteringer i møtet.....	6
Handlingsprogram 2020 – 2023	7
Andre viktige saker og aktiviteter.....	10
Dialogmøte med brukerrådslederne på seniorsentrene	11
FNs internasjonale eldredag	11
Regnskap 2019.....	12

Årsmelding 2019 for Eldrerådet i Bærum kommune

Dette dokumentet omfatter årsmelding 2019 for Eldrerådet i Bærum kommune. Årsmelding følger av og reglement for folkevalgte organers virksomhet i Bærum kommune og forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom (forskrift om medvirkningsordning).

Rådet skal utarbeide årsmelding vedrørende sin virksomhet som fremlegges for kommunestyret, jf. § 3 andre ledd i reglement for Eldrerådet (følger av § 2 i forskrift om medvirkningsordning iht. kommuneloven § 5-12).

Eldrerådets sammensetning i perioden til 23.10.2019

2017-2019

Medlemmer fra de politiske partiene:

Ninja Sanner (H), Nestleder
Petter Melsom (FRP)
Erik Kotte-Eriksen (PP)

Varamedlemmer:

Tor Sverre Jacobsen (H)
Ellen Bradley (FRP)
Petter Brandt (Uavhengig)

Medlemmer fra

Bærumspensjonistenes fellesforening:

Ragna Berget Jørgensen, Leder
John Kjekshus
Brit Moestue
Liv Sundt-Ohlsen

Varamedlemmer:

Helge Bostad
Bjørge Sirum
Unni Sagbakken

Representant for PP, Erik Kotte-Eriksen, gikk bort 27.11.2019. Første vararepresentant til Eldrerådet, Yngve Johan Arnesen, ble oppnevnt som fast medlem under kommunestyre 05.02.2020. Einar Kvarving Nistad og Dagny Arnestad rykket opp som 1. og 2. vararepresentant, og Anne Thomassen fra Henie-Onstad seniorsenter ble valgt som ny 3. vararepresentant.

Eldrerådets sammensetning i perioden fra 23.10.2019

2019-2021

Medlemmer fra de politiske partiene:

Ninja Sanner (H), Leder
Arne Bull Melsom (FRP)
Frits Lemstad (H)
Svein Sørli (PP)

Medlemmer:

Ragna Berget Jørgensen, Nestleder (Landslaget for offentlige pensjonister)
Åse Pettersen (Fagforbundets pensjonistforening)
Yngve Johan Arnesen (Det Norske Veritas pensjonistforening)

Brit Moestue (Stabekk og Jar pensjonistforening)
John Kjekshus (Landslaget for offentlige pensjonister)
Jon Rogstad (Senior Norge)

Varamedlemmer:

Tror Sverre Jacobsen (H)
Kari Johanne Langeland (H)
Carl Wilhelm Tyrén (FRP)
Ellen Sigrid Hollerud Bradley (FRP)
Gunn Ragnhild Høigaard Bjerke (FRP)
Pamela Hill Griffiths (PP)

Varamedlemmer:

Einar Kvarving Nistad (Rykkinn seniorsenter)
Dagny Kristine Arnestad (Østerås seniorsenter)
Anne Thomassen (Henie-Onstad seniorsenter)

Etter 2019 er det ikke lenger representanter fra Bærumpensjonistenes fellesforening.

Sekretær for rådet har i 2019 vært Bjørg Alver og Stig Olai Kapskarmo (Politisk sekretariat).

Rådmannens representant har vært Mariann Iversen og Tove Hagen Venås.

Mandat for eldrerådets arbeid

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

§ 5-12 Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom

Rådene etter annet medvirkningsorgan for ungdom er rådgivende organer for kommunen eller fylkeskommunen og har rett til å uttale seg i saker som gjelder henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom.

Reglement for Bærum eldreråd

Vedtatt av Bærum kommunestyre 07.12.2016, ikrafttredelse 01.01.2017. Sist endret 19.06.2019. Endringene trer i kraft fra ny kommunestyreperiode høsten 2019.

§ 1 Valg og sammensetning

Eldrerådet er opprettet av kommunestyret i medhold av kommuneloven § 5-12 som rådgivende organ for kommunen i saker som gjelder eldre og velges for fire år.

Rådet består av 10 medlemmer med varamedlemmer som oppnevnes av kommunestyret for valgperioden. Flertallet av medlemmene i eldrerådet skal på valgtidspunktet ha fylt 60 år.

Seks av rådets medlemmer med varamedlemmer skal velges etter forslag fra organisasjoner og interessegrupperinger som representerer de eldre. Rådets politiske representanter fra foregående periode utgjør valgkomité og fremmer innstilling til kommunestyret.

§ 2 Myndighet og ansvarsområde

Eldrerådet skal ha til behandling alle saker som gjelder Eldres levekår.

Rådet skal uttale seg i saker som blir forelagt til uttalelse av kommunale organer og den kommunale organisasjon, og ellers i de saker som følger av lov. Rådet kan også ta opp etter eget initiativ saker innen sitt virkeområde. Rådets funksjon er å gi råd innad i kommunen.

Saker som gjelder Eldres levekår skal fremlegges for rådet i god tid før beslutende myndighet behandler saken. Det vil i tillegg være hensiktsmessig at kommunedirektøren orienterer rådet om større, viktige og/eller prinsipielle saker som er under arbeid.

Protokollen fra rådsmøtet skal følge saksdokumentene til de kommunale organ som tar endelig avgjørelse i saken.

For saksbehandlingen i eldrerådet gjelder bestemmelsene i kapittel 11 i kommuneloven. Dette reglementets del 1 (Felles saksbehandlingsregler for folkevalgte organer) gjelder for rådets virksomhet så langt det passer. Eldrerådet kan ikke pålegge kommunedirektøren særskilte utredningsoppdrag.

§ 3 Sekretariat og årsmelding

Rådet har rett til å uttale seg før kommunestyret oppretter sekretariat, vedtar budsjett og gir utfyllende regler for saksbehandlingen i rådet.

Rådet skal utarbeide årsmelding vedrørende sin virksomhet som fremlegges for kommunestyret.

Eldrerådets møter og deltagelse 2019

Møter:

Rådet avholdt 8 møter i 2019

Møtedatoer: 15. januar, 05. februar, 05. mars, 02. april, 07. og 28. mai, 12. og 26 november.

Møterom:

Eldrerådets møter blir avholdt i Ordførersalen, Rådhuset.

Antall saker behandlet i 2019:

Totalt 72 saker ble behandlet i Eldrerådet i 2019.

Orienteringer i møtet

05.01.2019

- Prosjektleder Ane Merete Stray-Pedersen ga en orientering til sak 007/19 «Sammen om velferd»
- Kommuneoverlege Frantz Leonard Nilsen ga en orientering om forebygging av vold og overgrep mot eldre – «Vern for eldre».

05.03.2019

- Orientering om Carpe Diem demenslandsby ved prosjektleder Trude Schei og tjenesteleder Arne Mæhlum

02.04.2019

- Før behandling av sakskart holdt rådmann Erik Kjeldstadli en orientering om Bærum kommunes årsrapport for 2018

07.05.2019

- UNIK sykehjem, orientering v/ Harald Waugh og Astrid Svendrup Thygesson

12.11.2019

- Før behandling av sakskartet holdt kommunedirektør Erik Kjeldstadli en orientering om kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2020 – 2023

26.11.2019

- Før behandling av sakskartet holdt kommunalsjef Morten Svarverud en orientering om sak 049/19: Nye institusjonsbygg i 2020 – flytteprosess og omstillingsvedtak

Handlingsprogram 2020 – 2023

Eldrerådet 12.11.2019

Handlingsprogrammet 2020-2023 ble behandlet under eldrerådets møte 12.11.2019. Følgende forslag ble fremmet av utvalgsleder Ninja Sanner (H):

Det nedsettes en skrivegruppe bestående av Ragna Berget Jørgensen, John Kjekshus og Frits Lemstad. Skrivegruppen ser på saken og sender ut forslag til uttalelse fra Eldrerådet innen neste møte 26.11.2020.

Forslaget ble enstemmig vedtatt

Eldrerådet 26.11.2019

Kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2020-2023 ble enstemmig tatt til orientering. Eldrerådet vedtok enstemmig en egen uttalelse om handlingsprogrammet. Uttalelsen ble vedlagt protokollen.

Rådets anbefaling

Eldrerådets uttalelse er vedlagt protokollen og sendes til kommunestyres medlemmer.

For øvrig tas kommunedirektørens forslag til orientering.

Eldrerådets høringsnotat til kommunedirektørens handlingsprogram for 2020-2023

Kommunedirektøren leverer et omfattende program for Bærum kommune i de neste 4 årene. Eldrerådet har vært spesielt opptatt av de områdene i handlingsprogrammet hvor de eldres levekår kan bli berørt. Dette er særlig tilfelle innenfor pleie og omsorg. Også andre områder i handlingsprogrammet er viktig for at eldre føler at de mestrer de daglige utfordringer og opplever en meningsfylt hverdag.

Mestring og økt selvhjelpenhet: Eldrerådet etterlyser en klarere definisjon og inndeling av bruker gruppene. Eldre er en heterogen gruppe med betydelig variasjon i behov for hjelp til mestring og selvhjelpenhet. Som følge av manglende definisjon opplever eldrerådet at gruppen med fysiske handicap, men helt åndsfriske ofte mangler tilbud i dagens system. Gruppen utgjør ca. 30 % i aldersgruppen over 80 år. Denne gruppen må ikke blandes med demente pasienter som nå får et flott tilbud gjennom Carpe Diem. Men et liknende tilbud er like viktig (viktigere) for de fysiske åndsfriske. Det private tilbudet Risvolden i Oslo er en god modell for et tilsvarende tilbud i Bærum.

Tilgang til fysisk rehabilitering/trening er en forutsetning for god forebygging. Dans er et bra virkemiddel for noen. Dette er mye brukt og populært i kjøpesentrene i USA.

Frivilligheten er stor i Bærum, men må organiseres i meningsfulle grupper. Frivillige kjøring fungerer fordi det organiseres. Et tilbud om frivillig hjelp til å løse enkle reparasjoner i hjemmet ved hjelp av ambulerende verksteder organisert av en innsats sentral vil dekke et behov for mange hjemmeværende eldre. Eldrerådet mener at mange frivillige pensjonister vil delta dersom arbeidet blir organisert på deres premisser og oppleves som meningsfylt.

Gode møteplasser – fremmer aktivitet og sosial kontakt: Møteplasser er et viktig virkemiddel. Bibliotek, skoler, seniorsentrene, gangveier og grøntarealer gir ulike muligheter for kontakt mellom mennesker. Seniorsentrene er spesielt viktige fordi de har et bredt tilbud for eldre og hvor eldre kan møtes til sosial kontakt i sitt nærmiljø.

Mange eldre besøker ikke seniorsenteret fordi de ikke er i stand til å komme dit uten hjelp. Bruk av taxi blir for dyrt. Kommunen bør drøfte praktiske tiltak med seniorsentrene for at også denne gruppe eldre kan bruke seniorsentrene.

Derfor bør det legges mye arbeid i å undersøke suksesskriteriene hos dem som lykkes og der man ikke lykkes. Seniorsenter plattformen har muligheter til engasjement ut over det som er modellen i dag. Eldrerådet applauderer Kommunedirektørens innspill om å videreutvikle seniorsentrene til morgendagens modell.

For mange eldre er det en psykisk skranke for å benytte seg av seniorsenteret. Kommunen bør samarbeide aktiv med sentrene for å bedre markedsføringen og øke oppslutningen til sentrene.

Flere digitaliserte tjenester: Det digitale sporet må utvikles, men det må være tilgjengelig og brukerstyrt.

Kommunen bør ta et større ansvar for at også de eldre får opplæring og hjelp til å mestre disse endringene. Dette kan skje gjennom et aktivt samarbeid med organisasjonen – Seniornett, som har mange års erfaring med opplæring av eldre til den digitale hverdag.

Klimaklok kommune: Tiltak for å gjøre Bærum til en mer klimaklok kommune innebærer tilrettelegging for flere gående og mer bruk av sykkel. Å blande syklende, og særlig bruk av sparkesykler, med gående gjør det særlig utrygt for eldre gående. Derfor bør det innføres trafikkregler/restriksjoner for sykkel og sparkesykler på fortau og lage separate felter for sykkel og sparkesykler. Et viktig forebyggings tiltak er å etterlyse «tørre og sikre fortau» i all fremtidig eiendomsutbygging spesielt i knutepunktene. Det dreier seg om kombinasjonen overbygde fortau eller at 2 etasje trekkes ut over fortauene, kombinert med at fortauene er oppvarmete og isfrie. Vandre hallen i Sandvika Storsenter er et annet eksempel på en positiv løsning av en møteplass.

Eldrerådet etterlyser mer kunnskap om hvor bruddskadene oppstår i Bærum og evt. forebyggende tiltak.

Effektive tjenester: Legedekningen i Bærum er god, men tilgjengeligheten er problematisk for eldre. Kort telefontid hos enkelte leger. Lite bruk av «drop-in». Man bør vurdere om seniorsentrene kan være fasilitatorer for legehjelp.

Legevakten er et eget område for seg. Den er tilgjengelig, men har for liten kapasitet/dårlig strategi til å takle topper. Parkeringsplassene er for få og automatene er stadig kilde til problemer. Bruken av triage i legevakten er sikkert bra for helsearbeideren, men pasientene forstår ikke systemet. Her bør det gjøres en del opplysningsarbeid blant ansatte om hvordan systemet skal brukes. Slik det er i dag brukes det som et argument for ikke å ansette flere leger. (Pasienter med vurdering av ingen hast kommer meget uheldig ut). Alle pasientene bør få en tid for undersøkelse innen- - som er rimelig. Avhengig av triage gruppe.

«Min journal» er tatt i bruk av OUS og ikke av Bærum sykehus, men vil for de fleste eldre ikke være tilgjengelig uten litt hjelp. Neste generasjon vil nok få glede av denne når den har funnet sin form.

Gratis vaksinetjenester og tannlegetjenester for eldre vil bidra til forebygging av dårlig helse. Aktiv rehabilitering bør gjøres mere tilgjengelig. Det var gledelig at vannbassenget på Martina Hansens Hospital ble tatt i bruk igjen.

Kommunen bør tenke langsiktig og starte arbeidet med ny legevakt utenfor sykehuset, men nær nok til å samarbeide med spesialisthelsetjenesten. Samtidig bør man vurdere muligheten for å integrere flere av kommunens helsetilbud i et slikt bygg.

Samarbeide med Vestre Viken om å utvide parkeringsplassen evt. bygge parkeringshus. Her bør alle de politiske partiene enes, også de grønne. Her må ikke pasienter og eldre ofres for prinsipper.

Arbeidsdeling og samarbeid: Eldrerådet etterlyser en omtale i Handlingsplanen av Samarbeidsutvalget mellom Bærum, Asker og Vestre Viken og nytteverdien av dette nokså enestående organ i å drive frem gode samlende helsetjenester.

Eldrerådet mener at kommunen må revurdere bruken av allmennleger. De må i større grad være tilgjengelige og drive pasientrettet arbeid. Kommunen bør vurdere å ansette faste leger på legevakten for å slippe å bryte opp tilgjengeligheten for allmennlegene i deres praksis.

Eldrerådet mener at kommunen og spesialisthelsetjenesten må intensivere arbeidet med å få oppgående felles journal og tilgjengelighet på laboratoriedata. Uansett hvor prøvene tas.

Det er mangel på sykepleiere, spesielt med spesialkompetanse. Kommunen bør intensivere arbeidet med å få en sykepleier utdanning i kommunen i samarbeid med Bærum sykehus.

Folkehelse og levekår: Alt kan selvsagt undersøkes vitenskapelig, men det er ikke sikkert at man blir mye klokere. Effektive ernærings tiltak hos eldre er veiing og noen å spise sammen med. Gamle mennesker med liten aktivitet glemmer å spise. Sammensetningen av maten spiller sikkert en rolle, men vanens makt hos eldre er det lite å gjøre med.

AtriX er et viktig tiltak, men i handlingsplanen bør man være presis med vurderingene og ikke nøye seg med å si at det var «svært mange besøkende». Den ivrige leser ønsker å vite hvor mange besøkte AtriX

Eldrerådet ønsker seg forelagt saker som angår de nevnte punkter i rådets uttalelse før disse behandles i utvalgene.

Andre viktige saker og aktiviteter

- Samordnet stat møter samordnet kommune
- Hverdagsrehabilitering. Langsiktige effekter
- Vurdering av mulighet for studentboliger i omsorgsanlegg - vurdering av muligheter
- Pasienter med behov for øyeblikkelig hjelp- gjennomgang av tilbud
- Varmtvannsbassenget på Martina Hansens Hospital
- Årsrapport 2016- Bærum kommune
- Folkehelsearbeidet i Bærum kommune 2017 – orientering
- Folkehelsemidler – tildeling
- Tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner innen helse- og velferdsområdet
- Smart Matleveranse – Evaluering etter 2 års drift
- Hospice Stabekk- Enhet for lindrende behandling – erfaringer etter økt kapasitet
- Frihetsteknologi/velferdsteknologi - status, muligheter og strategier
- Omsorgsanlegg i Henie Onstad- området – fremtid utvikling
- Wifi i institusjoner, omsorgsboliger og seniorsentre - status, kostnader og gjennomføring
- Plan for legetjenesten i Bærum kommune 2017 – 2020
- Handlingsplan for realisering av digitaliseringsstrategien
- Unikt konseptet for bo- og behandlingssentre – orientering
- Samhandlingsreformen – årlig status 2017
- Utredning av mulighet for etablering av kveldsåpne legekontorer/lokale legevakter
- Ny konkurranse for drift av Gullhaug bo- og behandlingshjem
- Flere eldre - flere muligheter / Seniorpolitisk redegjørelse fra Statens Seniorråd 2014-2017

Dialogmøte med brukerrådslederne på seniorsentrene

Bærum eldreråd inviterte to fra seniorsentrenes brukerråd til orienterings- og dialogmøte den 15. januar 2019 kl. 16:30 – 18:00 i Ordførersalen, Rådhuset.

Formålet med møtet var å gi gjensidig informasjon om arbeidsoppgavene seniorsentrene har.

Sentrene har mange oppgaver og med ulike løsninger, det er spennende. Dessverre har vi ikke fått til tilfredsstillende dialog med brukerrådene som har en viktig rolle i sentrenes utvikling til beste for eldres levekår

Følgende temaer ble belyst:

1. Greier vi å utnytte eldre som ressurs? Hva hindrer og hva er positivt slik sentrene fungerer i dag, og hva skal til for å videreutvikle sentrenes rolle?
2. Har sentrene tilstrekkelig med ressurser og er sentrene organisert på riktig måte?
3. Sentrene er åpne for alle, men hva kan gjøres for å inkludere menn i sentrenes oppgaver?
4. Har dere spesielle ønsker som er viktig både for sentrene og for de mange eldre i kommunen?

Det ble foretatt en evaluering etter dialogmøtet.

FNs internasjonale eldredag

Tema for eldredagen 2019 var FNs bærekraftsmål nummer 10 om å redusere ulikskap

PROGRAM:

Henie Onstad seniorsenter, Sonja Henies vei 12, Høvik Kl.12:00

Velkommen til FNs internasjonale eldredag v/ medlem av Eldrerådet, Ninja Sanner

Hilsen fra Bærum kommune v/Ordfører, Lisbeth Hammer Krogh

Underholdningen er ved BI Oldtimers

- Sosialrådgivere har stand og orienterer om tjenestene
- Gratis kaffe og kake til alle
- Brukerrådet er til stede og kan vise rundt i senteret

Ringhøyden seniorsenter, Ringstabekkveien 105, Bekkestua Kl. 12:00

Velkommen til FNs internasjonale eldredag v/medlem av Eldrerådet, Erik Kotte-Eriksen

Hilsen fra Bærum kommune v/ utvalgsleder BIOM, Torbjørn Espelien

Underholdningen er ved «WWB trio»

Espen Beranek Holm, Tom Olstad og Kay Hartvigsen

- Sosialrådgivere har stand og orienterer om tjenestene
- Gratis kaffe og kake til alle
- Brukerrådet er til stede og kan vise rundt i senteret

Østerås seniorsenter, Eiksveien 98, Østerås **Kl. 12:00**

Velkommen til FNs internasjonale eldredag v/ medlem i Eldrerådet, Liv Sundt-Ohlsen
Hilsen fra Bærum kommune v/ nestleder i BIOM, Siw Wikan
Underholdningen er ved Nils Oskar Ottesen

- Sosialrådgivere har stand og orienterer om tjenestene
- Gratis kaffe og kake til alle
- Brukerrådet er til stede og kan vise rundt i senteret

Rykkinn seniorsenter, Hugins vei 9, Rykkinn **kl. 12:00**

Velkommen til FNs internasjonale eldredag v/ leder av Eldrerådet, Ragna Berget Jørgensen
Hilsen fra Bærum kommune v/ varaordfører, Ole Kristian Udnæs
Underholdningen er ved Birgitte Grimstad

- Sosialrådgivere har stand og orienterer om tjenestene
- Gratis kaffe og kake til alle
- Brukerrådet er til stede og kan vise rundt i senteret

Regnskap 2019

Medlemmene i eldrerådet får møte- og reisegodtgjørelse på linje med andre politikere. Godtgjøringene dekkes over budsjettet til politiske utvalg. Kostnader ved deltagelse på eldrerådsrelevante kurs/seminarer blir også dekket over budsjett for politiske utvalg. Lønnsutgifter til sekretariatet belastes politisk sekretariat.